

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан
факультету педагогічної освіти
Герцюк Д.Д.
« 15 » листопада » 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педагогічна етика та комунікативний етикет викладача»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 013 Початкова освіта

Спеціалізація: магістр початкової освіти, викладач педагогіки і методик початкової освіти; методист дошкільного виховання

Факультет: педагогічної освіти

Львів – 2020 рік

Робоча програма «**Педагогічна етика та комунікативний етикет викладача**»
для студентів галузь знань 01 Освіта/Педагогіка , спеціальністю 013 Початкова
освіта. „31” 08. 2020 року- 10 с.

Розробники: доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат
філологічних наук Крохмальна Г.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної
освіти

Протокол від 31. 08. 2020 року № 1

Завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти

 проф. Мачинська Н.І.)

Затвердила Вчена рада факультету педагогічної освіти

Протокол від “_31_” _серпня_ 2020 р., № _1_

Голова Вченої ради доц. Герцюк Д.Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	За вибором
Модулів – 4	Спеціальність: 013 Початкова освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр
Загальна кількість годин - 120		10-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2 самостійної роботи студента – 5,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	16 год.
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Лабораторні
		год.
		Самостійна робота
		88 год.
Індивідуальні завдання:		
год.		
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу зумовлена потребою формувати у майбутніх фахівців моральні цінності педагогічної професії, визначати соціальні ситуації морального розвитку особистості, володіти теоретичними основами педагогічних комунікативних технологій, обґрунтовувати нормативні системи педагогічної праці, стимулювати розвиток і саморозвиток професійної етичної та комунікативної культури майбутніх фахівців.

Основні завдання курсу:

- ознайомити студентів з принципами, нормами і правилами професійно-педагогічної поведінки;
- розкрити зв'язок професійної етики з освітнім простором;
- сприяти формуванню в здобувачів загальної та професійно-орієнтованої комунікативної мовленнєвої компетенції для забезпечення ефективного педагогічного спілкування.

Міждисциплінарні зв'язки: сучасна українська мова, українська мова професійного спрямування, риторика та культура мовлення педагога, дисципліни фахового спрямування, педагогіка, психологія, педагогічна комунікація.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Етика педагогічної діяльності.

ТЕМА 1. Професійно-педагогічне спілкування, його етико-психологічні особливості та структура діяльності викладача.

Предмет і завдання дисципліни спеціалізації "Етикет і культура педагогічного спілкування". Спілкування та його аспекти. Функції спілкування. Види і форми професійного спілкування. Етапи педагогічного спілкування.

ТЕМА 2. Професійна етика: історія виникнення та розвитку. Специфіка професійної етики сучасності.

Історія становлення етики педагогічної діяльності. Роль педагогічної етики у реалізації Структура моральної свідомості особистості педагога. Принципи педагогічної моралі. Педагогічна етика та технології використання прийомів індивідуальної педагогічної взаємодії. Фактори показники позитивного морально-психологічного клімату в службовому колективі.

Змістовий модуль 2. Педагогічне спілкування як складова педагогічної комунікації

ТЕМА 3. Педагогічне спілкування як складова педагогічної комунікації. Поняття «педагогічне спілкування». Структура педагогічного спілкування. Система комунікативних умінь педагога. Професійні здібності, які визначають ефективність педагогічного спілкування.

ТЕМА 4. Міжособистісні стосунки у педагогічному колективі. Особистісні риси педагога, що ускладнюють педагогічне. Педагогічний такт. Стилі педагогічного спілкування. Етапи спілкування педагога з колегами, учнями/студентами.

ТЕМА 5. Педагогічні конфлікти в колективі: розв'язання та уникнення. Типи педагогічних конфліктів у колективі. Способи уникнення конфліктів: способи вирішення конфліктних ситуацій у професійній діяльності. Стреси у педагогічній роботі. Комунікативні стреси в умовах професійної діяльності.

ТЕМА 6. Вербальні та невербальні засоби педагогічної комунікації викладача.

Вербальні та невербальні засоби спілкування. Комунікативна ситуація. Учасники спілкувального акту. Комунікативна компетенція. Комунікативні девіації. Основні закони спілкування.

ТЕМА 7. Культура мови і культура мовлення викладача.

Комунікативні ознаки культури мовлення. Правильність мовлення. Змістовність мовлення. Логічність мовлення. Багатство (різноманітність) мовлення. Точність мовлення. Доречність мовлення. Достатність і зрозумілість мовлення

ТЕМА 8. Комунікативний етикет вчителя та медіаграмотність.

Поняття про мовленнєвий етикет. Ідіоетнічні особливості як чинник формування мовленнєвого етикету. Регіональна специфіка та мовленнєвий етикет. Гендерні відмінності в спілкуванні. Основні поняття медіаграмотності. Психологічні засади медіаграмотності. Можливості використання медіа для професійної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усьог о	у тому числі					
		л	п	ла б	ін д	с.р .	
1	2	3	4	5	6	7	
Модуль 1							
Змістовий модуль 1. Етика педагогічної діяльності.							
Тема 1. Професійно-педагогічне спілкування, його етико-психологічні особливості та структура діяльності викладача.	16	2	2			12	
Тема 2. Професійна етика: історія виникнення та розвитку. Специфіка професійної етики сучасності.	16	2	2			12	
Змістовий модуль 2. Педагогічне спілкування як складова педагогічної комунікації							
Тема 3. Педагогічне спілкування як складова педагогічної комунікації.	14	2	2			10	
Тема 4. Міжособистісні стосунки у педагогічному колективі.	14	2	2			10	
Тема 5. Педагогічні конфлікти в колективі: розв'язання та уникнення.	16	2	2			12	
Тема 6. Вербальні та невербальні засоби педагогічної комунікації викладача.	14	2	2			10	
Тема 7. Культура мови і культура мовлення викладача.	16	2	2			12	
Тема 8. Комунікативний етикет вчителя та медіаграмотність. Модульний контроль	14	2	2			10	

Усього годин	120	16	16			88	
---------------------	-----	----	----	--	--	----	--

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	
2	Не передбачено	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Професійно-педагогічне спілкування, його етико-психологічні особливості та структура діяльності викладача.	2
2.	Тема 2. Професійна етика: історія виникнення та розвитку. Специфіка професійної етики сучасності.	2
3.	Тема 3. Педагогічне спілкування як складова педагогічної комунікації.	2
4.	Тема 4: Міжособистісні стосунки у педагогічному колективі.	2
5.	Тема 5. Педагогічні конфлікти в колективі: розв'язання та уникнення.	2
6.	Тема 6. Вербальні та невербальні засоби педагогічної комунікації викладача.	2
7.	Тема 7. Культура мови і культура мовлення викладача.	
8.	Тема 8. Комунікативний етикет вчителя та медіаграмотність. Модульний контроль	2

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Комунікація як основний фактор соціальної взаємодії Робота з першоджерелами, опрацювання навчальної літератури, робота з нормативними джерелами, підготовка есе, підготовка усного виступу, розробка презентаційних матеріалів з теми	12
2.	Комунікація в межах ЗВО. Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання індивідуального завдання.	12
3.	Комунікативна політика у професійному спілкуванні. Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання індивідуального завдання.	10
4.	Міжкультурна професійна комунікація. Огляд теоретичного	10

	матеріалу за темою. Виконання індивідуального завдання.	
5.	Рівні комунікації у ЗВО. Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання індивідуального завдання.	12
6.	Регіональна специфіка та мовленнєвий етикет. Виконання індивідуального завдання.	10
7.	Гендерні відмінності в спілкуванні. Виконання індивідуального завдання.	12
8	Культура віртуального спілкування. Виконання індивідуального завдання.	10
	Разом	88

9. Індивідуальні завдання

1. Есе зі спеціальності за публікаціями профільних періодичних видань на тему «Комунікація як основний фактор соціальної взаємодії».
2. Реферат-огляд кількох сучасних видань у сфері професійно-педагогічної комунікації.
3. Реферат-доповідь на базі кількох сучасних видань у сфері міжкультурної комунікації.
4. Проект-дослідження регіональної специфіки та мовленнєвого етикету на підставі кількох науково-методичних видань у сфері комунікації та професійного етикету.
5. Проект-дослідження науково-дослідної діяльності ученого за спеціальністю.
6. Проект-дослідження гендерних відмінностей у спілкуванні на підставі кількох науково-методичних видань у сфері комунікації та професійного етикету.

10. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, метод вправ, спостереження й аналіз мовних та мовленнєвих фактів, метод бесіди, методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи, проекти тощо), використання комп'ютерних технологій.

11. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використано такі методи оцінювання знань та умінь:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей на практичних заняттях, поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля);
- оцінка за самостійну роботу;
- підсумковий контроль.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Залік	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							
1	2	3	4	5	6	7	8	МКР	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	залік	
90 – 100	A	5	відмінно	
81-89	B	4	дуже добре	
71-80	C		добре	
61-70	D	3	задовільно	
51-60	E		достатньо	

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни складається з:

- конспекту лекцій на паперовому та електронному носіях;
- методичних вказівок до практичних занять на паперовому та електронному носіях;
- друкованого роздаткового матеріалу;
- матеріалів для демонстрування за допомогою технічних засобів навчання (комплект слайдів, відео- та аудіозаписів).

14. Рекомендована література

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. Київ : Академія, 2004. 344 с.
2. Богдан С. К. Мовний етикет українців: Традиції і сучасність. Київ : Рідна мова, 1998. 475 с
3. Бралатан В.П., Гуцало Л.В., Здирко Н.Г. Професійна етика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 252 с.
4. Васянович Г. П. Педагогічна етика: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2011. 256 с. (Серія «Альма-матер»).
5. Васянович Г.П. Морально-правова відповідальність педагога (теоретико-методологічний аспект): монографія. 2-ге вид. Львів: Львів, держ. фін.-екон. ін-т, 2002. 232 с.
6. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посібник. Київ: ВЦ «Академвидав», 2006. 256 с.
7. Галузинська Л. І., Науменко Н. В., Колосюк В. О. Українська мова (за професійним спрямуванням) : Навч. посібн. – К.: Знання, 2008.
8. Гриценко Т. Українська мова та культура мовлення. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005.
9. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення: Навчальний посібник. — Вінниця: Нова книга, 2003.
10. Жовтобрюх В.Ф., Муромцева О.Г. Культура мови вчителя: Курс лекцій. Харків, 1998.
11. Коваль А.П. Культура ділового мовлення.- К., 1982.

12. Коваль А.П. Культура української мови. - К., 1966.
13. Крохмальна Г.І. Сучасні тенденції педагогічної комунікації у вищому навчальному закладі / Г.Крохмальна // Матеріали звітних конференцій факультету педагогічної освіти. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – Вип. 3. – С.17-20.
14. Крохмальна Г. І. Педагогічна комунікація як навчальна дисципліна: аналітичні та прагматичні виміри // Актуальні проблеми педагогічної освіти : колективна монографія / [Олійник М.І., Мачинська Н.І., Войтович А.Ю. та ін], за ред. Н. Мачинської. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. С.112-125.
15. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2016. 222 с.
16. Культура української мови: Довідник / За ред. В.М.Русанівського. – К., 1990.
17. Професійна і прикладна етика: навчальний посібник / [Аболіна Т.Г., Василькевич Я.З., Заболотна В.О., Коцур В.П., Рик С.М., Рогожа М.М.]; за заг. ред. Коцура В.П. Препринт. Переяслав-Хмельницький, 2016. 314 с.
18. Сербенська О. Культура усного мовлення: Практикум. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.
19. Стахів М. Комунікативний етикет як складова професійної компетентності педагога/ М. Стахів // Педагогіка і психологія професійної освіти, 2014. – № 4.– С. – 88–97.
20. Стахів, М. О. Український комунікативний етикет : навчально-методичний посібник / М. О. Стахів // . – Київ : Знання, 2008 . – 245 с.
21. Субашкевич І. Р. Формування медіаосвіченості студентської молоді: монографія / І. Р. Субашкевич. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 249 с.

Інтернет-джерела:

1. www.mova.info (Лінгвістичний потрал «Мова»)
 2. www.novamova.com.ua (Проект розвитку української мови)
 3. www.pravopys.net (Український правопис)
 4. <http://ukrslovo.kiev.ua/> (Український портал. Бібліотека українською мовою)
 5. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (“Словники України”)
 6. www.rozum.org.ua (Словники он-лайн)
- https://pidruchniki.com/pedagogika/pedagogichne_spilkuvannya

15. Ресурси

1) Бібліотеки:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка
- Львівська обласна науково-педагогічна бібліотека;
- Львівська національна наукова бібліотека України імені Василя Стефаника;

2) Робота в мережі Інтернет